

28 U.S.C. § 1608. Kézbesítés; idő a válaszára; késedelem

(a) Az Egyesült Államokban és az Államokban a bírósági kézbesítés úgy történik a külföldi államnak vagy a külföldi állam egy közigazgatási egységének, hogy:

(1) elküldik az idézés és keresetlevél egy másolatát a felperes és a külföldi állam vagy közigazgatási egység között a kézbesítésre szólóan megkötött megállapodás szerint; vagy

(2) ha külön megállapodás nincs érvényben, az idézés és keresetlevél egy másolatát a vonatkozó, jogi dokumentumok kézbesítéséről rendelkező nemzetközi egyezmény szerint küldik el; vagy

(3) ha a kézbesítés nem valósulhat meg az (1). vagy a (2). bekezdés szerint, akkor az illetékes bíróság törvényszéki hivatalnokai elküldi az idézés és keresetlevél valamint az értesítés peres eljárásról irat egy-egy példányát - azok a külföldi állam hivatalos nyelvére való fordításával együtt – bármilyen, az átvételt aláírással igazoló postai szolgáltatás igénybevételével az érintett külföldi állam külügyminisztériuma vezetőjének, vagy

(4) ha a kézbesítés nem valósulhat meg a (3). bekezdés szerint 30 napon belül, ez esetben az illetékes bíróság törvényszéki hivatalnokai elküldi az idézés és keresetlevél valamint az értesítés peres eljárásról irat két-két példányát - azok a külföldi ország hivatalos nyelvére való fordításával együtt – bármilyen, az átvételt aláírással igazoló postai szolgáltatás igénybevételével a Külügyminiszternek, Washingtonba (District of Columbia) , közvetlen címzettként megnevezve a Különleges Konzuli Szolgáltatások Igazgatóját (Director of Special Consular Services) ; a Külügyminiszter diplomáciai csatornákon keresztül elküldi a dokumentumok egy-egy példányát a külföldi államnak, az illetékes bíróság törvényszéki hivatalnokának pedig a diplomáciai jegyzék egy hitelesített másolatát, jelezve, hogy mikor történt a dokumentumok továbbküldése.

E bekezdésben az „értesítés peres eljárásról” kifejezés egy, a külföldi államnak címzett értesítést jelent, melynek hivatalos formája a Külügyminiszter által rendeletileg előírt forma.

(b) Az Egyesült Államokban és az Államokban a bírósági kézbesítés úgy történik a külföldi állam hatóságának vagy a külföldi állam közreműködő szervének, hogy:

(1) elküldik az idézés és keresetlevél egy másolatát a felperes és a hatóság vagy közreműködő szerv között a kikézbesítésre szólóan megkötött megállapodás szerint; vagy

(2) ha külön megállapodás nem létezik, elküldik az idézés és keresetlevél egy másolatát egy tisztviselőnek, egy eljáró vagy általános hivatalos ügyintézőnek, vagy egy olyan egyéb hivatalos megbízással vagy törvényes felhatalmazással rendelkező személynek, akinek az Egyesült Államokban jogában áll kézbesítéseket átvenni; vagy a vonatkozó, jogi dokumentumok kézbesítéséről rendelkező nemzetközi egyezmény szerint kell ezeket elküldeni; vagy

(3) Ha a kézbesítés nem valósulhat meg az (1). vagy a (2). bekezdés szerint , és ha az ésszerűség úgy diktálja, hogy ténylegesen értesítést szükséges küldeni, elküldik az idézés és keresetlevél egy-egy másolatát azok a külföldi ország hivatalos nyelvére való fordításával együtt,

(A) amint arra a külföldi állam egy megkeresésekért vagy ilyen kérésekért felelős hatósága vagy közigazgatási egysége utasítást ad; vagy

(B) az illetékes bíróság törvényszéki hivatalnoka révén bármilyen, az átvételt aláírással igazoló postai szolgáltatás igénybevételével a megidézendő hatóságnak vagy a közreműködő szervnek; vagy

(C) amint azt az illetékes bíróság elrendeli a kézbesítés helyén érvényben lévő törvénnyel összhangban.

(c) A kézbesítés megtörténtnek tekintendő:

(1) az (a) (4). bekezdés szerinti kézbesítés esetén a diplomáciai jegyzék hiteles másolatán feltüntetett átadási napon; és

(2) bármely más, e szakasz szerinti esetben az aláírt és visszaküldött tértivevényen feltüntetett átvételi napon, vagy az egyéb, a kézbesítést igazoló, az alkalmazott kézbesítési módnak megfelelő dokumentumon feltüntetett átvételi napon.

(d) Az Egyesült Államok vagy egy Állam bírósága előtt zajló per esetén a külföldi állam, annak közigazgatási egysége, hatósága vagy közreműködő szerve köteles választ vagy egyéb válasz jellegű reagálást küldeni a keresetlevélre a jelen szakasz szerinti kézbesítéstől számított hatvan napon belül.

(e) Az Egyesült Államok vagy egy Állam bírósága nem ítélik bírósági meghagyással egy külföldi állam, annak közigazgatási egysége, hatósága vagy közreműködő szerve ellen, kivéve, ha a felperes a bíróság előtt meggyőző bizonyítékokkal bizonyítja a követelésének vagy a kártalanítási igényére vonatkozó jogának megalapozottságát. A bírósági meghagyást elküldik a külföldi államnak, illetve ezen állam közigazgatási egységének a kézbesítésekre vonatkozó, az ebben a szakaszban leírt mód szerint.

**EGYESÜLT ÁLLAMOK KERÜLETI ÉS CSŐDELJÁRÁSI BÍRÓSÁGA
DISTRICT OF COLUMBIA**

ANGELA D. CAESAR
Bírósági Jegyző

**ÉRTESÍTÉS
AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK EGYIK MAGISZTRÁTUSI BÍRÓJA
ELŐTT FOLYTATOTT PERHEZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁS JOGÁRÓL**

A fenti Bíróságon a bünygyi esetek miatt fennálló hatalmas telítettség, valamint a gyorsított bünygyi perekről hozott törvény előírásai miatt a polgári perek lefolytatása gyakran késedelembe ütközik. Tudván, hogy a Bíróság szándékán kívüli okok miatti késedelmek milyen nehézségeket és kiadásokat okoznak a feleknek, az ügyvédi testületnek és a tanúknak, ebben az értesítőben arról kívánjuk tájékoztatni Önöket, hogy jogukban áll peres ügyüket az Egyesült Államok egyik magisztrátusi bírója elé vinni. A törvény, a 28 USC Par. 636(c), Fed.R.Civ.P. 73, valamint a 73.1. helyi Polgári törvénykönyv szabálya alapján a felek közös egyetértésben ügyüket az Egyesült Államok egyik magisztrátusi bírója előtti esküdtszéki tárgyalásra vagy kizárólag egy bíró előtt folytatott tárgyalásra terjeszthetik elő. Az ítéletek és a bírósági végzések elleni fellebbezések közvetlenül a District of Columbia Amerikai Fellebbviteli Bírósága elé kerülnek, ugyanúgy, mint a polgárjogi perekben a kerületi bíró ítélete elleni fellebbezések.

MI AZ ELJÁRÁS?

A 16.3. Helyi Polgári törvénykönyv szabálya által elrendelt ügyvédi tanácskozáson többek között azt a kérdést kell megvitatniuk, hogy az ügyet minden célból, így a tárgyalás céljából az Egyesült Államok egyik magisztrátusi bírója elé kell-e utalni.

Mielőtt az ügyet tárgyalás céljából az Egyesült Államok egyik magisztrátusi bírója elé utalnák, ehhez minden félnek hozzá kell járulnia. Ha Ön kifejezetten elutasítja a beleegyezését vagy elmulasztja az ügy korai szakaszában a beleegyezését adni, ettől még nincs kizárva, hogy az ügy későbbi szakaszában Ön a beleegyezését adja. Mindazonáltal bátorítjuk, hogy haladéktalanul válassza az ügy magisztrátusi bíró elé utalását, mert ez elősegíti az ügy rendezettebb időrendi beosztását.

A felperes ügyvédje kapott egy példányt a „Beleegyezés az ügy Egyesült Államok magisztrátusi bírója elé utalásáról mindenre kiterjedő célzattal” elnevezésű nyomtatványból. Ha és amikor a nyomtatvány kitöltésre kerül, az Ön választát kizárólag az Egyesült Államok Kerületi Bíróságának Jegyzőjéhez lehet intézni.

MI ENNEK AZ ELŐNYE?

Az ügy hamarabb és kevesebb költséggel fog elintéződni. Minél hamarabb beleegyeznek a felek az ügy magisztrátusi bíró elé utalásáról, annál hamarabb kitűzik a tárgyalás konkrét és biztos időpontját, még akkor is, ha az ügyet esküdtszék fogja tárgyalni.

A beleegyezési nyomtatvány kitöltése után és a Kerületi Bíró jóváhagyásával az ügyet mindenre kiterjedő célzattal magisztrátusi bíró elé fogják utalni.

**EGYESÜLT ÁLLAMOK KERÜLETI BÍRÓSÁGA
DISTRICT OF COLUMBIA**

EREDETI ELEKTRONIKUS ÜGYBETERJESZTÉSI REND

Az ügyre vonatkozó minden további beterjesztést a Helyi Polgári törvénykönyv 5.4. számú szabályának megfelelően elektronikusan kell benyújtani a Bíróság Elektronikus Ügybeterjesztési Rendszerén (Electronic Case Filing System, ECF) keresztül.

ELRENDELTETIK, hogy az ügyvéd:

- Nyújtsa be papíron a kereseti kérelem/törlési értesítés/habeas corpus iránti kérelem eredeti és másolati példányát és minden kísérő dokumentumot (**az idézések és a polgárjogi kísérőlevelek kivételével**). Ezenkívül a peres felektől megkövetelik, hogy az említett beterjesztéseket floppy lemezen vagy CD-n PDF formátumban adják át. A lemezen egyértelműen fel kell tüntetni az ügyszámot (amennyiben az ismert) és a felek nevét. Ha egy új ügy beterjesztésének időpontjában az ügyvéd nem tudja lemezen benyújtani a beterjesztési szándékozott dokumentumokat, akkor e-mailben kell megküldenie az eljárást megindító dokumentumot és a kapcsolódó anyagokat a dcd_cmecf@dcd.uscourts.gov címre annak a munkanapnak a zárásáig, amelyen az új ügy beterjesztésre került. Amennyiben az új ügy elektronikus példányait nem adják át időben, akkor az ügyvéd neve felkerül a nem megfelelő ügyvédek listájára és ezt közlik a Bíróság ECF Bírői Bizottságával is. Függetlenül attól, hogy az ügyvéd milyen lehetőséget választ, a kereseti kérelemnek/törlési értesítésnek/habeas corpus végzés iránti kérelemnek és minden kísérő dokumentumnak PDF dokumentumként kell eljutnia a Bírósághoz. Az új ügy minden egyes mellékletét külön PDF fájlban kell tárolni. Amennyiben nem nyújtják be az eljárást megindító dokumentumok PDF változatait, akkor késni fog az ügy megnyitása az Elektronikus Ügybeterjesztési Rendszeren belül.
- Regisztráljon - ha korábban még nem volt regisztrálva - a Bíróság weboldalán (www.dcd.uscourts.gov) található mellékelt ECF Regisztrációs nyomtatvány kitöltése és visszaküldése útján, hogy elektronikus beterjesztő lehessen. A felhasználónév és a jelszó kisbetű-nagybetű megkülönböztetést használ és minden ügghöz felhasználható.
- Minden ezt követő beterjesztést elektronikusan **kötelező** benyújtani.
- Rendelkezzen egy PACER (Elektronikus bírósági nyilvántartások nyilvános hozzáférése, Public Access to electronic Court Records) fiókkal, hogy megtekinthesse a jegyzékeket és a dokumentumokat. További tájékoztatásért hívja a 800-676-6856 telefonszámot vagy keresse fel a www.pacer.psc.uscourts.gov weboldalt.
- Ütemezze be a Bíróság épületében tartott valamelyik képzést a Bíróság ECF internetes weboldalán (www.dcd.uscourts.gov/ecf.html). Ugyanakkor a dokumentumok benyújtására vonatkozó utasítások és egy interaktív oktatóanyag is megtalálható ezen az internetes weboldalon.

ELLEN SEGAL HUVELLE, ESH
AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK KERÜLETI BÍRÓ

EGYESÜLT ÁLLAMOK KERÜLETI BÍRÓSÁGA
DISTRICT OF COLUMBIA

ELEKTRONIKUS ÜGYEK BETERJESZTÉSEI
ÜGYVÉDI/RÉSZTVEVŐI REGISZTRÁCIÓS NYOMTATVÁNY

ÉLŐ RENDSZER

Ez a nyomtatvány arra szolgál, hogy regisztrálni lehessen a Bíróság Elektronikus Ügybeterjesztések (ECF) rendszerén lévő egyik fiókra és fel lehessen iratkozni az ECF e-mailes (listaszerver) értesítési szolgáltatásra. A regisztrált ügyvédek és más résztvevők azzal az előnnyel rendelkeznek, hogy elektronikusan nyújthatnak be dokumentumokat, továbbá megtekinthetik és lehívhatják az Elektronikus Ügybeterjesztések rendszerébe beosztott összes ügyszámhoz tartozó elektronikus jegyzékeket és dokumentumokat. A listaszerver-előfizetők e-mail üzeneteket kapnak minden alkalommal, amikor a Bíróság szeretné elektronikusan értesíteni az ECF-regisztráltakat a vonatkozó ECF adatokról.

A regisztrációhoz az alábbi adatokat kell megadni:

Amennyiben Önnek pro bono vagy pro hac vice megbízása van, adja meg az ügyszámot:

Utónév/középső név/vezetéknév: _____

A társadalombiztosítási szám utolsó négy számjegye: _____

DC ügyvédi azonosítószám: _____

Cég neve: _____

Cég címe: _____

Telefonszám: _____

FAX szám: _____

Internetes e-mail cím: _____

Alulírott, a jelen regisztrációs nyomtatvány benyújtásával vállalom, hogy betartom az alábbi szabályokat:

1. Ez a rendszer csak az **USA District of Columbia Kerületi Bírósága** által engedélyezett esetekben használható. Felhasználható elektronikus dokumentumok, jegyzékek és értesítések betérjesztésére és megtekintésére. Ha képzést szeretne beütemezni, kérjük, keresse fel a Bíróság ECF internetes weboldalát.
2. A Polgárjogi Eljárás Szövetségi Szabályzata 11. Bekezdése értelmében minden érvelést, indítványt vagy más anyagot (kivétellistát, ütemtervet, nyilatkozatokat vagy azok módosításait) legalább egy bejegyzett ügyvédnek alá kell írnia, vagy ha az adott felet nem képviseli ügyvéd, minden anyagot az adott félnek kell aláírnia. Egy ügyvéd/résztvevő bíróság által kibocsátott jelszava és a felhasználó azonosítója együttesen szolgálnak az ügyvéd/résztvevő aláírásaként, illetve együttesen képezik azt. Ennélfogva az ügyvédeknek/résztvevőknek meg kell őrizniük a

- bíróság által kibocsátott jelszót és gondoskodni kell azok védelméről. Ha okkal hihető, hogy bármilyen módon visszaéltek a jelszóval, akkor az ügyvédnek/résztevőnek kötelessége és feladata, hogy haladéktalanul értesítse a bíróságot. Ebbe bele kell érteni a jelszó használatára felhatalmazott személy lemondását vagy átminősítését. A Bíróság haladéktalanul törölni fogja az adott jelszót az elektronikus iktató rendszerből, és új jelszót fog kiadni.
3. Egy ügyvéd/résztevő regisztrációja nem érvényteleníti egy idézés és keresetlevél, tanúként való beidézés vagy más bírósági eljárásra vonatkozó idézés hagyományos kézbesítését; nem utalja az ügyfelet a Bíróság igazságszolgáltatása elé; vagy működik beleegyezésként érvelések, dokumentumok és végzések kézbesítésének elfogadására olyan eljárásokban, amelyek során az ügyvéd/résztevő nem jelent meg. Egy ügyvéd/résztevő regisztrációja csak az adott ügysző tartozó egyéb, peren kívüli érvelés, dokumentum és végzés hagyományos kézbesítésével kapcsolatosan számít jogról való lemondásnak. Az ügyvéd/résztevő vállalja, hogy az ügyfél nevében átveszi az elektronikus betérjesztésről szóló személyesen kézbesített, fax vagy engedélyezett e-mailen keresztül kézbesített értesítést.
 4. Erőteljesen bátorítjuk, hogy a saját felhasználónév és jelszó kézhezvétele után változtassa meg a jelszavát - amit megtehet a Segédfunkciók segítségével - egy könnyebben felidézhetőre. Az Ügyintézői Hivatal, amennyiben már létrehozott Önnek új jelszót, díjat számíthat fel Önnek, vagy az is előfordulhat, hogy személyesen kell megjelennie, hogy átvegye az új jelszót.
 5. Az ügyvédeknek ezen Bíróság törvényszékén aktív tagoknak kell lenniük, illetve olyan állami ügyvédeknek, akiket az Egyesült Államok alkalmaz vagy bízott meg, vagy akiknek engedélyezték, hogy pro hac vice pereljenek, és elektronikus úton kell benyújtaniuk az érvelésüket.
 6. Ha bármikor megváltozik egy betérjesztő e-mail címe, a felhasználó vállalja, hogy felfrissíti az ECF profilját úgy, hogy az az új e-mail címet mutassa. A rendszer elég hatékony ahhoz, hogy az ügyvédek módosíthassák saját e-mail címüket az ECF rendszeren belül. A Bíróság Informatikai Bizottságának utasításai értelmében 2008. december 9-től kezdve az Ügyintézői Hivatal többé nem figyeli a visszaküldött e-mail üzeneteket.

Kérjük, küldje vissza ezt a nyomtatványt az alábbi címre:

U.S. District Court for the District of Columbia
Attn: Attorney Admissions
333 Constitution Avenue NW, Room 1825
Washington, DC 20001

Vagy küldjön faxot Peggy Trainum nevére
U.S. District Court for the District of Columbia
(202) 354-3067

Kérelmező aláírása: _____

Teljes vezetéknev

Utónév
első betűje

TB-szám utolsó 4 számjegye

**AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK KERÜLETI BÍRÓSÁGÁN
DISTRICT OF COLUMBIA**

DAVID L. de CSEPEL)
4702 Fulton Avenue, Apt. 209)
Sherman Oaks, California 91423;)

ANGELA MARIA HERZOG)
Via F. Cambiano 82)
00186 Rome, Italy;)

JULIA ALICE HERZOG)
Via F. Cambiano 82)
00186 Rome, Italy;)

Felperesek)

kontra)

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG, egy külállam)

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA)
Budai Vár, A, B ,C , D épületek)
Szent György tér 2.)
1014 Budapest, Magyarország)

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM)
1146 Budapest)
Dózsa György út 41., Pf. 463)
H-1396 Budapest 62)
Magyarország)

IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM)
1091 Budapest)
Üllői út 33-37.)
Magyarország)

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS)
GAZDASÁGI EGYETEM)
Műegyetem rkp. 3-9.)
H-1111 Budapest, Magyarország)

Alperesek)

Per száma:

Ügy: 1:10 k. 01261

Kijelölve: Ellen S. Huvelle

Kijel. napja: 2010.07.27.

Megnevezés: általános polgári

KERESETI KÉRELEM

David L. de Csepel, Angela Maria Herzog és Julia Alice Herzog (együttesen a

„Felperesek”), ügyvédek által képviselve, ezennel az alábbiakat állítják:

I. BEVEZETÉS

1. A jelen peres eljárás egy jól ismert magyar zsidó műgyűjtő, Herzog Mór Lipót báró családjának tulajdonába tartozó értékes művészeti alkotások visszaszerzésére irányul. A báró több mint kétezer festményből, szoborból és egyéb művészeti alkotásból álló csodálatos gyűjteményt halmozott fel (a „Herzog gyűjtemény”) 1934-ben bekövetkezett halála előtt. A Herzog gyűjtemény olyan mesterműveket ölelt fel, mint többek között El Greco, Francisco de Zurbarán és id. Lucas Cranach alkotásait. A Felperesek a Herzog család tagjai, és a Herzog gyűjtemény örökösei (a „Herzog örökösök”). A Herzog gyűjtemény alkotó művészeti alkotások azok között az értékes művészeti és más alkotások között található, amelyeket a náci Németország háborús szövetségesévé vált Magyarország szándékosan zsákmányolt és lefoglalt a II. világháború („II. világháború”) alatt, a magyar zsidók ellen irányuló brutális népiirtási kampány részeként, amely végül több mint félmillió magyar zsidó halálához vezetett.

2. Napjainkban a Herzog gyűjtemény legalább negyven művészeti alkotása a budapesti Szépművészeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria, a budapesti Iparművészeti Múzeum (együttesen a „Múzeumok”), továbbá a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (az „Egyetem”), a Magyar Köztársaság eme képviseleteinek vagy intézményeinek jogtalan birtokában vannak. A Múzeumok jelentős bevételt nyerne az ezekből az értékes alkotásokból, amelyek gyűjteményeik legkiemelkedőbb darabjait alkotják. Lehetséges, hogy a Múzeumok és az Egyetem (vagy más magyar állami tulajdonban lévő képviseletek és intézmények) birtokában a Herzog gyűjteményből egyéb alkotások is megtalálhatók.

3. A magyar kormány, a Múzeumok és az Egyetem azzal a szándékkal igyekeztek elbújni a fasiszta és a kommunista korszak törvényei és szabályai, valamint egy, az USA-val, a hidegháborút követően megkötött megállapodás mögé, hogy igazolni próbálják a Herzog gyűjtemény java részének a folyamatos birtoklását és annak

elmaradását, hogy ezeket visszaszolgáltassák a Herzog örökösöknek. Magyarország, a Múzeumok és az Egyetem azonban soha nem tett volna szert a Herzog gyűjteményre, ha Magyarország a II. világháború alatt nem folytatott volna szándékosan összehangolt, bűnös népiértési kampányt. Sőt, maga Magyarország is évtizedekig elismerte, hogy egyetlen törvény, szabály vagy a Magyarország által felvállalt háború utáni megállapodás sem érvénytelenítette a Herzog örökösök tulajdonosi jogát a Herzog gyűjteményre. Mivel Magyarország, a Múzeumok és az Egyetem a megőrzési érdeknél soha nem szerzett több jogosultságot az elkeseredett próbálkozással megtartani igyekezett alkotásokra, egyszerűen nincs rá mentség, hogy a Herzog örökösök egyértelmű követelésére nem adták vissza a Herzog gyűjteményt.

4. Magyarország és a Múzeumok aktívan igyekeztek támogatni a magyar kultúrát és idegenforgalmat az Egyesült Államokban, beleértve egy, a magyar művészetekkel és kultúrával kapcsolatos egész évig tartó, az Egyesült Államokon belül különböző helyszíneken, így ebben a Kerületben 2009-ben megtartott fesztivált. Szembetűnően hiányoztak ezekről az ünnepi eseményekről a Herzog gyűjteményből származó neves művészeti alkotások, amelyek jogtalanul vannak az Alperesek birtokában.

5. Magyarország és az állami tulajdonban lévő Múzeumok és az Egyetem több mint 60 éve törvénytelenül profitál Magyarország törvénytörő népiértési tetteinek gyümölcseiből. A Herzog örökösök jogosultak a Herzog gyűjtemény azon darabjainak a teljes és hiánytalan elszámoltatására és visszaszolgáltatására, amelyek jelenleg Magyarország, a Múzeumok és az Egyetem birtokában vannak, továbbá a Herzog gyűjtemény minden további darabjára, amelyek esetleg a későbbiekben kerülnek vissza Magyarországra Oroszországból vagy máshonnan.

II. A FELEK

6. DAVID L. DE CSEPEL Felperes az Egyesült Államok állampolgára, aki Los Angelesben, Kalifornia államban lakik. DAVID L. DE CSEPEL Weiss de Csepel

Erzsébet, Herzog Mór Lipót báró lányának az unokája, és ANGELA MARIA HERZOG és JULIA ALICE HERZOG Felperesekkel együtt felhatalmazott képviselni a Herzog örökösöket ebben a peres eljárásban.

7. ANGELA MARIA HERZOG Felperes olasz állampolgár, aki Rómában, Olaszországban lakik. ANGELA MARIA HERZOG András Herzog, Herzog Mór Lipót báró fiának a lánya, és DAVID L. DE CSEPEL és JULIA ALICE HERZOG Felperesekkel együtt felhatalmazott képviselni a Herzog örökösöket ebben a peres eljárásban.

8. JULIA ALICE HERZOG Felperes olasz állampolgár, aki Rómában, Olaszországban lakik. JULIA ALICE HERZOG András Herzog, Herzog Mór Lipót báró fiának a lánya, és DAVID L. DE CSEPEL és ANGELA MARIA HERZOG Felperesekkel együtt felhatalmazott képviselni a Herzog örökösöket ebben a peres eljárásban.

9. A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG Alperes a 28. U.S.C. Par. 1603(a)-ban meghatározott külállam.

10. A BUDAPESTI SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM (a „Szépművészeti Múzeum”) egy Budapesten, Magyarországon található művészeti múzeum, amelynek címe: 1146 Budapest, Dózsa György út 41., H-1396 Budapest 62, Pf. 463. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Szépművészeti Múzeum 1906-ban nyílt meg, és eredetileg nemzetközi művészeti alkotásokat (az európai művészet összes korszakából), valamint magyar művészeti alkotásokat állított ki. Amikor 1957-ben megalapították a Magyar Nemzeti Galériát, a gyűjteményt fokozatosan megosztották, és a magyar művészeti alkotásokat átvitték a Magyar Nemzeti Galériába.

11. A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA Alperes (a „Magyar Nemzeti Galéria”) egy Budapesten, Magyarországon található művészeti múzeum, amelynek címe: Budai Vár, A., B., C., D. épületek, 1014 Budapest, Szent György tér 2., Magyarország. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Magyar Nemzeti Galériát

1957-ben alapították abból a célból, hogy kizárólag magyar művészeti alkotásokat gyűjtsön és állítson ki, és számtalan magyar művész alkotása érkezett be ide, így a Szépművészeti Múzeumból a Herzog gyűjtemény darabjai is.

12. A BUDAPESTI IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM Alperes (az „Iparművészeti Múzeum”) egy Budapesten, Magyarországon található művészeti múzeum, amelynek címe: 1901 Budapest, Üllői út 33-37, Magyarország. Ismereteink és meggyőződésünk alapján az Iparművészeti Múzeumot 1872-ben alapították iparművészeti alkotások gyűjtése és kiállítása céljából.

13. A BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM Alperes (a „Budapesti Műszaki Egyetem”) egy Budapesten, Magyarországon található egyetem, amelynek címe: H-1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3-9., Magyarország.

14. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Múzeumok és az Egyetem minden érintett időpontban a Magyar Köztársaság képvisellete vagy intézménye volt a 28. U.S.C. Par. 1603(b) meghatározása szerint, és a Magyar Köztársaság (illetve a kommunista érában a Magyar Népköztársaság) tulajdonában volt, és az üzemeltette.

III. A KÉRDÉSES MŰVÉSZETI ALKOTÁSOK

15. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Herzog gyűjteménybe tartozó, legalább negyven művészeti alkotás van jelenleg a Múzeumok és az Egyetem birtokában, melyek mindegyike a Magyar Köztársaság képvisellete vagy intézménye.

16. Ismereteink és meggyőződésünk alapján, a Felperesek tulajdonában álló Herzog gyűjteménybe tartozó művészeti alkotások közül, legalább a következők vannak jelenleg a Szépművészeti Múzeum Alperes birtokában, őrzésében vagy ellenőrzése alatt:

- (i) IDŐSEBB BARTHEL BRUYN, Petrus von Clapis arcképe, mellkép, szörme galléros kék kabátban, tempera fatáblán, tetején íves, 37 x 26 cm, eredeti keretével együtt 41 x 32,5 cm (SzM. 50.754).

- (ii) ALONSO CANO, Don Balthasar Carlos (1629-1646) arcképe, teljes alakos kép tájképben, olajfestmény vásznon, 144 x 109 cm (SzM. 51.2828).
- (iii) CAMILLE COROT, Egy nő arcképe (Margarétás nő), olajfestmény vásznon, 78 x 57,7 cm (SzM. 501 B).
- (iv) GUSTAVE COURBET, Le Chateau de Blonay (neige), (A Blonay-i kastély, (hó)), olajfestmény vásznon, 50 x 60 cm (SzM. 534 B).
- (v) GUSTAVE COURBET, A forrás (művész és modell), olajfestmény vásznon, 65,5 x 81,5 cm (SzM. 458 B).
- (vi) IDŐSEBB LUCAS CRANACH, Az angyal híradása Szent Joachimnak, olajfestmény fatáblán, 61 x 51 cm (SzM. 62.3).
- (vii) DOMENIKOS THEOTOKOPOULOS, EL GRECO, Szent András, olajfestmény vásznon, 70 x 53,5 cm (SzM. 51.800).
- (viii) DOMENIKOS THEOTOKOPOULOS, EL GRECO, Espolio, El Expolio, Krisztust megfosztják a ruháitól címen is ismert olajfestmény vásznon, 127 x 161 cm (SzM. 50.747).
- (ix) DOMENIKOS THEOTOKOPOULOS, EL GRECO, Haláltusa a kertben, Krisztus az Olajfák hegyén címen is ismert olajfestmény vásznon, 170 x 112,5 cm (SzM. 51.2827).
- (x) PSEUDO PIER FRANCESCO FIORENTINO, A Madonna és a gyermek, a csecsemő Szt. Jánossal, Szt. Katalinnal és angyalokkal, olajfestmény fatáblán, vászonra átdolgozva, 100 x 61 cm (SzM. 50.752).
- (xi) DOMENIKOS THEOTOKOPOULOS, EL GRECO, A szent család Szt. Annával, olajfestmény vásznon, 138 x 103,5 cm (SzM. 50.755).

- (xii) POLIDORO DA LANCIANO, Krisztus és a házasságtörő nő, olajfestmény vásznon, 163 x 205,5 cm (SzM. 51.808).
- (xiii) JOHN OPIE, Női képmás, mellkép, fehér főkötőben, olajfestmény vásznon, 73,4 x 63 cm (SzM. 63.15).
- (xiv) EUGENIO LUCAS PADILLA (EUGENIO VELÁZQUEZ), A forradalom (1808. május 8.), olajfestmény vásznon, 59,5 x 79 cm (SzM. 480 B).
- (xv) GIOVANNI PEDRINI, más néven GIAMPIETRO, Krisztus a kereszttel, olajfestmény fatáblán, 62 x 49 cm (SzM. 58.2).
- (xvi) BERNARDINO LICINIO DA PORDENONE, Női képmás, mellkép, fekete köpenyben, könyvvel a kezében, olajfestmény fatáblán, 82 x 72 cm (SzM. 51.802).
- (xvii) AUGUSTIN THEODULE RIBOT, Csendélet csirkével, egy üveg borral, aszparágusszal, articsókával, paradicsommal és más zöldségekkel egy asztalon, olajfestmény vásznon, 60 x 74 cm (SzM. 457 B).
- (xviii) GIOVANNI SANTI, A halott Krisztus két angyallal, A fájdalmas Krisztus, Krisztus léggel néven is ismert, olajfestmény vásznon, 66,5 x 54,5 cm (SzM. 51.799).
- (xix) SIR ANTHONY VAN DYCK, Lotaringiai Margit arcképe, olajfestmény vásznon, 117 x 87 cm (SzM. 50.750).
- (xx) ALVISE VIVARINI vagy GIOVANNI BATTISTA DA UDINE, Madonna és a gyermek Keresztelő Szt. Jánossal és egy férfi szenttel, olajfestmény fatáblán, 83 x 74 cm (SzM. 50.748).
- (xxi) FRANCISCO DE ZURBARÁN, Szent András, olajfestmény vásznon, 146,7 x 61 cm (SzM. 50.749).
- (xxii) Festett stukkó mellszobor, amely a bölcsességet ábrázolja, JACOPO

- DELLA QUERCIA nyomán, festett stukkó, 79,5 vagy 43,5 cm (SzM. ismeretlen).
- (xxiii) A szűz és a gyermek terrakotta csoportja, olasz, 15. század, terrakotta, 70 cm magas, (SzM. ismeretlen).
- (xxiv) Szt. Ágnes alakja, a SCHWARZWALDI SZOBRÁSZ, német, kb. 1430, festett hársfaszobor, 82 cm magas (SzM. L. 4044).
- (xxv) Alexandriai Szt. Katalin alakja, német, korai XVI. század, festetlen hársfaszobor, a hátoldalán *Herzog 9* felirattal, 124 cm magas (SzM. L. 67.4).
- (xxvi) Szt. Borbála alakja, német, korai XVI. század, festetlen faszobor, a hátoldalán *Herzog 9* felirattal, 123 cm magas (SzM. L. 4046).
- (xxvii) A szűz egy angyali üdvözlés kompozíciójából, osztrák, kb. 1400, mészkő, 90 cm magas (SzM. ismeretlen).
- (xxviii) Próféta faragott mellszobra, dél német, valószínűleg Erasmus Grasser műhelye, kb. 1500, 57,5 cm magas (SzM. ismeretlen).
- (xxvix) A Szűz és a gyermek, Firenze, kb. 1540, dombormű, ismeretlen anyagból, 64 x 39 cm (SzM. ismeretlen).
- (xxx) Jézus születése, névtelen művész, XIV. század, a hátoldalán *Herzog 6* felirattal, márvány dombormű, 41 x 24 cm (SzM. ismeretlen).
- (xxx1) Görög hős márvány domborműve, az elhunytat ábrázolja egy „halotti lakomán”, görög, i.e. IV. század, Fogadalmi (ex voto) márvány dombormű, 36,9 x 5,4 cm (SzM. 50.960).
- (xxxii) Százhetvenhét ókori görög aranyékszer és érme, ezen belül gyűrűk, medálok, csatok, kisebb ékszerdobozok, tűk és más töredékek (SzM. ismeretlen).

(xxxiii) Négy ókori egyiptomi szobor, plasztika és domborműves sírkő (SzM. ismeretlen).

(xxxiv) BORSOS JÓZSEF, Lányok virágfüzérrel (A három grácia), olajfestmény vásznon, 168 x 138 cm (SzM. 75.257).

(xxxv) Négy ókori ezüst érme (SzM. ismeretlen).

(xxxvi) Hetvennyolc darab: ókori kisméretű drágakő reliefek, intagliók, más faragott kövek és féldrágakövek (SzM. ismeretlen).

17. Ismereteink és meggyőződésünk alapján, a Felperesek tulajdonában álló Herzog gyűjteménybe tartozó művészeti alkotások közül legalább a következők vannak jelenleg a Magyar Nemzeti Galéria Alperes birtokában, őrzésében vagy ellenőrzése alatt:

- (i) BORSOS JÓZSEF, Zitterbarth Mátyás építész arcképe, olajfestmény vásznon, 134 x 113,5 cm (50.517).
- (ii) BROCKY KÁROLY, Bacchanália, olajfestmény vásznon, 46 x 46 cm (50.515).
- (iii) MUNKÁCSY MIHÁLY, „La Visite” (A délutáni látogatás), olajfestmény vásznon, 85,5 x 114 cm.
- (iv) MUNKÁCSY MIHÁLY, A műteremben, olajfestmény fatáblán, vázlat, 49,7 x 60,8 cm.
- (v) DEÁK ÉBNER LAJOS, A Szolnoki vásár, olajfestmény vásznon, 51,5 x 101,5 cm.

18. Ismereteink és meggyőződésünk alapján, a Felperesek tulajdonában álló Herzog gyűjteménybe tartozó művészeti alkotások közül a következők vannak jelenleg az Iparművészeti Múzeum Alperes birtokában, őrzésében vagy ellenőrzése alatt:

- (i) „Meuron a Paris” Zenélő óra, XVIII. század (bútorgyűjtemény)
- (ii) SEBASTIANUS HANN ékszeres tál (54.1637)

19. Ismereteink és meggyőződésünk alapján, a Felperesek tulajdonában álló Herzog gyűjteménybe tartozó művészeti alkotások közül jelenleg a következők vannak a budapesti Műszaki Egyetem Alperes birtokában, őrzésében vagy ellenőrzése alatt:

(i) FERENCZY KÁROLY, Tájkép kerítéssel körülkerítve (Fernezely házai karámmal) 1912, olajfestmény vásznon, 95 x 115 cm.

20. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Herzog gyűjteményből származó és jelenleg a Szépművészeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria, az Iparművészeti Múzeum és a Budapesti Műszaki Egyetem törvénytelen birtokában lévő műalkotások értéke meghaladja a 100 millió USD-t.

IV. JOGHATÓSÁG ÉS ILLETÉKESSÉG

21. Ez a Bíróság a 28 U.S.C. Par. 1330 értelmében rendelkezik a kereset tárgyára vonatkozóan, valamint a Magyar Köztársaság, a Múzeumok és az Egyetem feletti személyes joghatósággal, mivel ezek olyan követelések, amelyek tekintetében a 28 U.S.C. Par. 1605-1607, azaz a Külföldi Szuverén Mentesség Törvénye (Foreign Sovereign Immunities Act, „FSIA”) értelmében egyetlen Alperes sem rendelkezik mentességgel. A peranyagot az Alperesek a 28 U.S.C. Par. 1608 szerint fogják kézhez kapni.

22. A 28 U.S.C. Par. 1391(f)(3) és (f)(4) értelmében ez a Kerület illetékességgel rendelkezik.

A. Az Alperesek nem mentesek a kereset alól a 28 U.S.C. Par. 1605(a)(3) értelmében

23. A 28 U.S.C. Par. 1603(a) és a 1605(a)(3) értelmében egy külföldi állam (beleértve annak képviselőit és intézményeit) nem mentesülnek a peres eljárás alól egyetlen olyan esetben sem, „amikor a nemzetközi jog megsértésével elvett vagyontárgyakra vonatkozó jogok képezik a per tárgyát, és amikor az adott vagyontárgyak vagy az ilyen vagyontárgyra becserélt vagyontárgyak ... a külföldi állam képviselői vagy intézményei birtokában vagy üzemeltetésében vannak, az adott

képviselő vagy intézmény pedig kereskedelmi tevékenységet végez az Egyesült Államokban”.

24. A népirtással elkövetett tettek sértik a nemzetközi jogot.

25. A Népirtás büntetének megakadályozásáról és büntetéséről szóló 1948-as Egyezmény (amelyet mind Magyarország, mind az USA ratifikált) megerősítette, hogy „a népirtás, akár béke, akár háború idején követik el, a nemzetközi jog értelmében bűncselekmény”. Nemzetközi jog értelmében a népirtás magában foglalja az üldözött csoport vagyónának az elvételét.

26. A háborús bűntettek és az emberiség ellen elkövetett bűntettek sértik a nemzetközi jogot.

27. A Nürnbergi Alapokmány értelmében a „háborús bűnök” definíciója magában foglalja „az állami vagy a magánvagyonok kifosztását”. Hasonlóképpen az „emberiség ellen elkövetett bűncselekmények” definíciója magába foglalja „a politika, faji vagy vallási alapon folytatott üldözést minden, a Bíróság joghatósági körébe tartozó bűntett elkövetése során vagy azzal kapcsolatosan, akár sérti az ilyen üldözés az elkövetés helyeül szolgáló ország belföldi törvényeit, akár nem”.

28. Magyarország és az egyik vagy több Múzeum képviselői irányították és aktívan résztvettek a magyar zsidók ellen elkövetett népirtásban, beleértve a Herzog családot és annak vagyonát, különösképpen pedig a Herzog gyűjteményt.

29. Ez a peres eljárás vagyontárgyak - különösképpen pedig több száz műalkotás (a Herzog gyűjtemény) - tulajdonjogával foglalkozik, amely vagyontárgyakat jogtalanul, a nemzetközi jog megsértésével vette el a magyar állam és náci szövetségesei a Herzog örökösöktől, a Múzeumok segítségével és támogatásával. A zsidók tulajdonában lévő műalkotások, így a Herzog gyűjtemény elkobzása kimerítette a népirtás fogalmát általában véve a magyar zsidók, és konkrétan a Herzog örökösök ellen. Ugyanakkor a háborús bűncselekmény és az emberiség ellen elkövetett bűncselekmény tényállását is kimerítette.

30. A Herzog gyűjtemény elkobzása megsértette a nemzetközi szokásjogot és a nemzetköziszerződések jogát, amelyek a jelen Bíróság előtt mint szövetségi jogok peresíthetők és a nemzetközi jogot, amit különböző források, így a teljesség igénye nélkül az alábbiak alapoznak meg: az 1815-ös párizsi egyezmény, az 1907-es hágai egyezmény (amelyet Magyarország ratifikált), az ellenség ellenőrzése alatt álló területeken lévő vagyontárgyak kényszerű elviteléről szóló londoni nyilatkozat, az 1948-as egyezmény a népiirtás bűncselekményének megakadályozásáról és büntetéséről, valamint a Nürnbergi Alapokány. A Herzog gyűjtemény elkobzása szintén sértette a nemzetközi jogot, mivel diszkriminatív volt, és jogszerű ellenszolgáltatás nélkül történt.

31. A Magyarország és a Szövetségesek között fennálló 1947-es békeszerződés (az „1947-es békeszerződés”) értelmében Magyarország csak őrzési jogosultságot kapott a háború során zsákmányolt, majd később a Szövetségesek által Magyarországra visszavitt műalkotások tekintetében, ezen belül a Herzog gyűjteményre vonatkozóan. A Herzog gyűjtemény tulajdonosi joga mindenkor a Herzog örökösöknél maradt.

32. Ismereteink és meggyőződésünk alapján, a Múzeumok mindegyike folytat kereskedelmi tevékenységet az Egyesült Államokban és az Egyesült Államokkal, továbbá kifejezetten használta a Herzog gyűjteményből származó műalkotásokat az USA állampolgárai, így District of Columbia állampolgárai felé kifejtett kereskedelmi tevékenységek céljából. Többek között:

(a) A Múzeumok mindegyike kölcsönzött műalkotásokat az Egyesült Államokban található múzeumoknak, beleértve a District of Columbia Kerületben található múzeumoknak, és ezért viszonzásul juttatásban részesült.

(b) A Múzeumok mindegyike támogatja az USA-ból érkező idegenforgalmat, és minden évben több ezer USA állampolgár, ideértve District of Columbia lakos, látogatója van, és a Múzeumok belépti díjat fogadnak el ezektől a látogatóktól. A belépőjegyek az Egyesült Államokban is megvásárolhatók az interneten a

<http://www.jegymester.hu> címen (a Ticketmaster.com magyar megfelelőjén), amely ezekért a vásárlásokért USA hitelkártyákat fogad el.

(c) A jelen peres eljárás tárgyát képező műalkotások a Múzeumok fő attrakciói közé tartoznak. A Szépművészeti Múzeum például több múzeumi kalauzt is kiadott, amelyekben kiemelt helyen szerepelnek a Herzog gyűjteményből származó festmények. Az egyik múzeumi kalauz, a *Budapesti Szépművészeti Múzeum*, Bodnár Szilvia (szerk.), 3. javított kiadás (2006) angolul is megjelent, és szerepelteti a jelen peres eljárás tárgyát képező alábbi műalkotásokat: El Greco „Krisztus az Olajfák hegyén” (borító és 98. ábra); Francisco de Zurbarán „Szent András apostol” (102. ábra). Egy másik múzeumi kalauz, a *Régi spanyol festmények*, Nyerges Éva (szerk.) (1996), illusztrációkat tartalmaz a szintén a jelen peres eljárás tárgyát képező alábbi műalkotásokról: Alonso Cano: „Don Baltasar Carlos infáns képmása”, (borító és 88. oldal); El Greco „El Expolio” (57. oldal), „Szent András apostol” (59. oldal), valamint „Krisztus az Olajfák hegyén” (62. oldal). Ezekből a múzeumi kalauzokból, valamint a Herzog gyűjteményből származó műalkotásokat bemutató egyéb dolgokból a múzeumok ajándékboltjában az USA-ból érkező látogatóknak is adnak el, és a vásárlásokért USA hitelkártyás fizetést fogadnak el. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Magyar Nemzeti Galéria és az Iparművészeti Múzeum hasonlóképpen kiadott múzeumi kalauzokat, amelyekből eladnak az USA-ból érkező látogatóknak is, és a vásárlásokért USA hitelkártyás fizetést fogadnak el.

(d) A Múzeum profitált az Egyesült Államokban a Herzog gyűjteményből azáltal, hogy a festményeket használó könyveket és egyéb kiadványokat állított össze, reklámozott és forgalmazott. Például a Szépművészeti Múzeum által három USA városba szervezett kiállítás kísérete céljából egy USA kiadó kiadta a *Velence kincsei: A budapesti Szépművészeti Múzeum festményei* című könyvet, George Keyes, Barkóczi István, Jane Statkowski (szerk.), Harry N. Abrams, textilkötésű kiadásban (1995), amely bemutatja Polidoro da Lanciano „Krisztus és a házasságtörésen kapott asszony” című festményét, és az Egyesült Államokban meg is vehető a

<http://www.amazon.com> címen és más kiskereskedőktől, akik a vásárlásokért USA hitelkártyás fizetést fogadnak el.

(e) A Múzeumok megrendeléseket vesznek fel közvetlenül az Egyesült Államokban lakó személyektől a Múzeum gyűjteményében lévő festményekről nyomtatott reprodukciókra, és azokat közvetlenül kiszállítja az Egyesült Államokba.

(f) A Múzeumok részt vesznek és hasznot húznak a Magyar Turizmus Zrt. - egy 100%-osan a Magyar Köztársaság tulajdonában lévő és ellenőrzése alatt álló, new york-i irodával (New York állam) is rendelkező marketing szervezet - által az Egyesült Államokban lebonyolított idegenforgalmi hirdetésekéből. A Magyar Turizmus Zrt. egy, az Egyesült Államokban is elérhető (<http://www.hungary.com>) angol nyelvű weboldalt tart fenn, amely többek között tájékoztatót ad a Múzeumokban fellelhető kiállításokról és letölthető prospektusokat is tartalmaz, amelyek közül legalább az egyik reklámozza a Herzog gyűjtemény részét képező műalkotásokat, leírva a Szépművészeti Múzeum spanyol festmények című állandó gyűjteményét, ezen belül közvetlenül „a madridi Prado után a legjelentősebb” El Greco műalkotásokat, továbbá reklámozza Munkácsy műveit és a Magyar Nemzeti Galériában látható más műveket.

33. Ismereteink és meggyőződésünk alapján, az Egyetem is foglalkozik kereskedelmi tevékenységgel az Egyesült Államokban és az Egyesült Államokkal. Többek között:

(a) Az Egyetem hallgatói csereprogramokban vesznek részt az Egyesült Államokban található egyetemekkel, így District of Columbia egyetemeivel; továbbá

(b) Az Egyetem résztvesz az USA Külügyminisztérium Oktatásügyi és Kulturális Irodája által szponzorált Fulbright Programban, ezen belül hallgatókat fogad a District of Columbia Kerületből.

34. A Magyar Köztársaság szintén folytat kereskedelmi tevékenységeket az Egyesült Államokban és az Egyesült Államokkal, különösképpen District of Columbia

Kerületben. Többek között:

(a) A Magyar Köztársaság District of Columbia Kerületben nagykövetséget tart fenn, New Yorkban és Los Angelesben pedig konzulátusokat, amelyek mindegyike résztvesz és vendégül lát olyan eseményeket, amelyek a magyar kultúrának és üzleti érdekeknek az Egyesült Államokon belüli támogatását szolgálják.

(b) A Magyar Turizmus Zrt.- a Magyar Köztársaság tulajdonában lévő és ellenőrzése alatt álló, new york-i irodával (New York állam) is rendelkező szervezet - reklámkampányt végez, amely az Egyesült Államok egész területén, így District of Columbia Kerületben is reklámozza a Magyarországra irányuló turizmust. A fent leírtak szerint a Magyar Turizmus Zrt. a Múzeumban kiállított műalkotásokra (és ezen belül a Herzog gyűjteménybe tartozó művekre) utalva kifejezetten reklámozza az idegenforgalmat. Ismereteink és meggyőződésünk alapján Magyarország évente több millió dollár bevételre tesz szert az USA-ból érkező turistáknak köszönhetően.

(c) Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Magyar Oktatásügyi és Kulturális Minisztérium egy nagy fesztivált bonyolított le „Extremely Hungary – Csordultig magyar” címmel magyar zenével, művészetekkel, filmekkel, ételekkel és irodalommal. Ez a fesztivál District of Columbia és New York helyszínein, többek között a National Gallery of Artban zajlott 2009. során.

**B. Továbbá az Alperesek nem mentesülnek
a per alól a 28 U.S.C. Par. 1605(a)(2) szerint**

35. A 28 U.S.C. Par. 1603(a) és 1605(a)(2) értelmében egy külföldi állam (ezen belül annak valamely képvisellete vagy intézménye) nem mentesül a peres eljárás alól egyetlen olyan esetben sem, „amikor a peres ügy alapját ... az Egyesült Államok területén kívül a külföldi állam valamely máshol végzett kereskedelmi tevékenységével kapcsolatosan elkövetett cselekedete adja, és ez a cselekedet közvetlen kihatást gyakorol az Egyesült Államokon belül.”

36. Közvetlenül a II. világháborút követő években a Múzeumok és az Egyetem, Magyarország utasítása alapján eljárva, őrzői lettek olyan műalkotásoknak, amelyeket vagy a háború alatt zsákmányoltak és Magyarország tárolta őket, vagy olyanoknak, amelyeket külföldről vittek vissza Magyarországra. Magyarország, a Múzeumok és az Egyetem minden lényeges pillanatban tisztában volt vele, hogy a Herzog örökösök voltak a Herzog gyűjtemény tulajdonosai, és a Herzog örökösök közül bizonyos személyek az Egyesült Államokban éltek. Magyarország, a Múzeumok és az Egyetem, a Herzog örökösök képviselőivel megegyezett, hogy birtokolja a Herzog gyűjtemény legnagyobb részét, így az USA-ban élő Herzog örökösök műalkotásait, így a művek továbbra is Magyarországon kerülnek kiállításra. A Magyarország, a Múzeumok, az Egyetem és a Herzog örökösök között, a Herzog gyűjtemény kapcsán, a háború után fennálló kapcsolat lényegében a gyűjtemény letétbe helyezését foglalta magában, amely révén az Alperesek birtokolták a műalkotásokat, és pénzügyi haszonért kiállították azokat a Múzeumokban és az Egyetemen. Miután az Alperesek folytatólagosan birtokolták a Herzog gyűjteményt, és nem adták vissza a Herzog gyűjteményt az USA-ban élő Herzog örökösök követelésére, ennek közvetlen hatása volt az Egyesült Államokban.

37. Magyarország és a Múzeumok kereskedelmi tevékenységet végeztek, és több ezer dollár bevételhez jutnak minden évben a Múzeumokat felkereső USA látogatóktól, valamint a Herzog gyűjteményből származó műalkotásokról készült képeket is bemutató könyvekből és kiadványokból. Magyarország és a Múzeumok szándékosan irányították a Herzog gyűjteményről készült képeket tartalmazó ilyen könyveket az Egyesült Államokba, és használták a Herzog gyűjteményt az idegenforgalom fellendítésére. Az Egyetem is részt vesz kereskedelmi tevékenységekben, így diákokat fogad az Egyesült Államokból.

V. ELŐZMÉNYEK

A. A Herzog család és a gyűjtemény

38. Herzog Mór Lipót báró (1869-1934) szenvedélyes zsidó műgyűjtő volt a háborút megelőző Magyarországon. Élete során gyűjtötte össze a Herzog gyűjteményt,

Európa egyik legnagyobb szépművészeti magángyűjteményét, és Magyarországon a legnagyobbat. A gyűjteményben, amelyet a család Andrássy úti otthonában (Budapest Champs-Élysées-je) tartottak, egyaránt megtalálhatók voltak régi mesterek művei és reneszánsz bútorok, faliszőnyegek, szobrok és díszítő műalkotások, a gyűjtemény fénykorában összesen megközelítőleg 2500 darabszámban. A festmények között voltak El Greco, az idősebb Lucas Cranach, van Dyck, Gustave Courbet, Velázquez, továbbá Munkácsy Mihály magyar festő festményei, valamint modernebb alkotások is Corot-tól, Gustave Courbet-től, valamint olyan impresszionistáktól, mint Renoir és Monet.

39. Miután Herzog báró 1934-ben meghalt, a gyűjtemény érintetlenül feleségénél, a bárónőnél maradt annak 1940-ben bekövetkezett haláláig. A báróné halála után a gyűjteményt három gyermekük, Erzsébet, István és András örökölte, és osztotta fel egymás között.

40. Herzog Erzsébet 1920-ban férjhez ment Alfonz Weiss de Csepelhez, Manfréd Weiss de Csepel báró, Magyarország akkori vezető iparosának a fiához, akinek a konglomerátuma magába foglalta a Manfréd Weiss Műveket, Magyarország legnagyobb gépgyárát, a Budapest külterületén levő Csepel-szigeten található főüzemmel együtt. A gyár élelmiszeripari, mezőgazdasági gépek és más fémtermékek gyártásával kezdte meg működését, majd az első világháború alatt (I. világháború) felvette tevékenységei közé a lőszergyártást is, mintegy 100 000 munkást alkalmazva. Herzog Erzsébet örökösei a Herzog gyűjteményt illető összes jogukat, jogcímeiket és érdekeltségüket átruházták de Csepel Felperesre.

41. Herzog András megnősült, majd 1939-ben elvált Maria Izabella Parravicini-től. Magyarország Herzog Andrást 1942-ben munkatáborba küldte, aki 1943-ban a keleti fronton elesett. A Herzog gyűjteményből ráeső részt két lánya, Angela Maria és Julia Alice Herzog Felperesek örökölték, akik apjuk deportálását és halálát követően elmenekültek Magyarországról.

42. Magyarország Herzog István megpróbálta deportálni a hírhedt auschwitzzi

haláltáborba. Herzog István elmenekült, miután korábbi sógornőjének a férje, ifj. Bethlen István gróf (aki nem volt zsidó) megszervezte számára, hogy elhelyezzék egy, a spanyol nagykövetség védelme alatt álló védett házban. 1966-ban halt meg, vagyonát két fiára, Herzog Stephan és Péter, valamint második feleségére, Bertalanffy Máriára hagyta. Bertalanffy Mária viszont Herzog Erzsébet Gabriel de Csepel és John de Csepel nevű fiúgyermekre hagyta saját részét. Stephan Herzog, Péter Herzog és Bertalanffy Mária örökösei a Herzog gyűjteményről és az összes jogukat, jogcímüket és érdekeltségüket átruházták de Csepel Felperesre.

B. Magyarország önként szövetségre lép a náci Németországgal

43. Magyarország az I. világháborúban a vesztes oldalon állt. A háborút követően egy rövidéletű szocialista-kommunista koalíció került hatalomra, amelyet egy konzervatív-nacionalista koalíció követett, mely önkényuralmat gyakorolt, és a Magyarországon közvetlenül az I. világháborút követően életbe léptetett demokratikus reformok legtöbbjét eltörölte. 1920-ban büntető békefeltételeket kényszerítettek Magyarországra, amely Magyarország háború előtti területe 66%-ának az elvesztéséhez vezetett. Magyarország 1930 után egyre nagyobb mértékben Németország befolyása alá került. Ugyanakkor a magyar zsidókat vádolták az ország katonai sikertelenségéért, valamint a társadalmi-gazdasági egyensúlyhiányáért, hiszen abban az időben a zsidók aránytalanul koncentráltak a szellemi foglalkozású és más jól kereső gazdasági ágazataiban. A nacionalisták és a fasiszták lehetőséget láttak a felfelé törekvés és a gazdasági újrafelosztás irányában azáltal, hogy korlátozták a zsidók szerepét Magyarország gazdasági és kulturális életében.

44. 1938 májusától kezdve a magyar kormány egy sor antiszemita törvényt iktatott be azzal a céllal, hogy a zsidókat kizárják a magyar társadalom érdemi szerepköréből. Az első két zsidótörvény elsősorban a zsidók gazdasági helyzetének a korlátozására összpontosított, így többek között kikényszerítették a szellemi foglalkozású, és a tíz személynél többet foglalkoztató pénzügyi, kereskedelmi és ipari vállalkozásokban dolgozó zsidók hányadának a csökkentését.

45. 1939-ben a magyar kormány kényszermunkatábor-kötelezettséget rótt a fegyverviselő korba ért fiatalemberekre. 1941-re a zsidókat kizárták a fegyveres erőkből, és munkaszolgálat végzésére kényszerítették őket.

46. 1940. november 20-án Magyarország lett az első olyan ország, amely csatlakozott a Németország, Olaszország és Japán által 1940. szeptember 27-én aláírt Háromhatalmi Egyezményhez és a tengelyhatalmakhoz.

47. Az 1941-ben meghozott harmadik magyar zsidótörvény Németország nürnbergi törvényeit utánozta, és többek között megtiltotta a zsidók és nem-zsidók közötti szexuális kapcsolatokat. A törvény zsidónak mondott ki mindenkit, akinek legalább két nagyszülője zsidónak született, és minden olyan személyt, aki származásától függetlenül a zsidó felekezet tagja volt.

48. Amikor a náci Németország 1941 júniusában megtámadta a Szovjetuniót, Magyarország, mint a tengelyhatalmak szövetségese, szintén hadat üzent a Szovjetunióknak, és csapatokat küldött, hogy a németek mellett harcoljon.

49. 1941-ben és 1942-ben a magyar kormány zsidók ezreit deportálta német uralom alatt álló területekre, ahol bántalmazták és lemészárolták őket. 1942 januárjában magyar katonai és csendőralakulatok több száz zsidót gyilkoltak meg, az előző évben Magyarországhoz csatol területeken.

50. Ugyanakkor Magyarország tovább folytatta azt a gyakorlatot, hogy katonai szolgálatra alkalmas zsidó férfiakat munkatáborba küldjön, és a háborúval kapcsolatos építési munkákon alkalmazza őket magyar katonai parancsnokok felügyelete alatt, megfelelő fedél, élelem vagy orvosi ellátás nélkül. 1944 márciusára legalább 27 000 magyar zsidó kényszermunkás - így Herzog András is - esett ezen brutális körülmények áldozatául.

51. Amikor a háború hulláma Németország ellen fordult, a magyar zsidók már amúgy is sanyarú sorsa még rosszabbra fordult. 1944 márciusában Adolf Hitler német csapatokat küldött Magyarországra, hogy biztosítsa Magyarország lojalitását, és segítse

az előretörő orosz hadsereggel szemben a magyar kormány ellenállását.

52. A magyar kormány kéz a kézben dolgozott a hírhedt SS parancsnokkal, Adolf Eichmannal, hogy nagy méretekben megszervezzék a magyarországi zsidók német haláltáborokba deportálását. A magyar csendőrség terelte össze a zsidókat, és deportáló vonatokra kényszerítette fel őket, amelyek legtöbbször Auschwitzba tartott. 1944. május közepe és július közepe között a magyar hatóságok több mint 430 000 zsidót deportáltak, ez a szám pedig a teljes magyarországi zsidó lakosság több mint 50%-át jelentette. Amikor az oroszok 1945 elején lerohanták Magyarországot, Magyarország háború előtti 825 000 fős zsidó létszámából több mint 500 000 fő halott volt.

C. A Herzog gyűjtemény zsákmányul ejtése

53. A zsidó vagyonok, így a kulturális vagyontárgyak zsákmányul ejtése a holokauszt szerves részévé vált, amint ezt a főbb német háborús bűnösök nürnbergi pere is megállapította.

54. A magyar kormány, így a magyar állami rendőrség, engedélyezte, teljes egészében támogatta és lebonyolította a zsidó vagyonok tömeges elkobzását, ezáltal minden „zsidó származású” személyt megfosztva vagyonától.

55. 1944 áprilisában az 1600/1944-es rendelet értelmében a zsidóknak (és a zsidó értéktárgyakkal rendelkező nem zsidó személyeknek) minden 10 000 pengőt meghaladó vagyon- és értéktárgyukat be kellett jelenteniük. A bejelentések alapján a zsidók által bérelt széfeket zárolták, a magyar kormány pedig a széfek tartalmát és az elkobzott készpénzeket, ékszereket és a zsidókhöz tartozó egyéb értéktárgyakat leltárba vette.

56. A magyar kormánynak különösen fontos volt, hogy megtartsa a zsidó tulajdonban lévő műkincseket. A magyar kormány 1944 májusában kiadott egy 1830/1944. számú kiegészítő rendeletet (a zsidók zár alá vett műtárgyainak számbavételéről és megőrzéséről), és ez a rendelet egy úgynevezett kormánybiztosságot hozott létre a zsidók zár alá vett műtárgyainak számbavételére és megőrzésére (a

„Műkincskormánybiztosság”), és előírta a magyar zsidóknak, hogy jelentsék be a tulajdonukban lévő összes műtárgyat, így festményt, szobrot, faragást, népművészeti alkotást és dísz tárgyat (például szőnyeget, bútorokat, üvegeket, kerámia- vagy porcelántárgyakat stb.), ásatásból előkerült és történelem előtt tárgyakat, valamint ásványgyűjteményeket, könyveket és archív értéktárgyakat. Ezeket a kincseket a Csánky Dénes vezetése alatt álló Műkincskormánybiztosság elkülönítette és központilag gyűjtötte; akkoriban Csánky, a Szépművészeti Múzeum igazgatója és a Magyar Nemzeti Múzeum Tanácsának egyik tagja volt.

57. A magyar kormány által kiadott további rendeletek értelmében (6163/1944. BM VII. osztály rendelete és 1610/1944. ME rendelet) a magyar zsidókat kényszerrel kilakoltatták az otthonaikból, és lefoglalták a vagyonukat.

58. A Herzog család 1943-ban megpróbálta megmenteni a műalkotásait, nehogy tönkremenjenek vagy elkobozzák azokat, ezért azok java részét elrejtette a család egyik budafoki gyárának a pincéjében. Ismereteink és meggyőződésünk alapján Csánky Dénes a Szépművészeti Múzeum igazgatójának minőségében segített a családnak a műalkotások becsomagolásában és elrejtésében.

59. A műalkotások zsákmányul ejtésének megakadályozására tett erőfeszítéseik ellenére a magyar kormány és náci kollaboránsaik megtalálták a rejtékhelyet. Ismereteink és meggyőződésünk alapján Csánky Dénes jelen volt a műalkotásokat tartalmazó ládák felnyitásánál, és ő vette leltárba az előkerült kincseket. Az antiszemita, nácibarát „Magyarság” címet viselő újság 1944. május 23-i számában megjelent egyik aláírás nélküli cikk idézete szerint Csánky azt mondta, hogy „Herzog Mór gyűjteménye olyan műértéket képvisel, amely meghaladja az ország összes hasonló gyűjteményét. Az egykori bankár ezeket a Goya, Greco, stb. képeket fajtestvérétől, Nemes Marcelltól szerezte meg s halála után közvetlen rokonai örökölték. Ha most ezeket az értékeket az állam átveszi, a Szépművészeti Múzeum olyan gyűjteményre tesz szert, amely rangban mindjárt a madridi után következik.”

60. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Budafokon elkobzott műalkotásokat közvetlenül az Adolf Eichmann budapesti Majestic Hotelben lévő hadiszállására vitték átvizsgálásra. Eichmann kiválasztotta a Herzog gyűjtemény legbecsesebb darabjait, majd „trófeáit” először a Svábhegyen, a Gestapo hadiszállása közelében mutatta be, majd kiszállította azokat Németországba. A többit a magyar kormány átadta a Szépművészeti Múzeumnak megőrzésre.

61. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Herzog gyűjtemény többi darabját a magyar kormány otthonaikból, széfjeikből és a Herzog család más ingatlanaiából kobozta el. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a magyar kormány ezen alkotások közül néhányat külföldre - Németországba vagy máshová - küldött, a többi pedig Magyarországon maradt, többek között a Szépművészeti Múzeum őrzésében.

62. Ismereteink és meggyőződésünk alapján 1944 vége felé, amint a Vörös Hadsereg rohamosan közeledett Budapest felé, a magyar kormány a Herzog gyűjtemény egyes részeit a Harmadik Birodalom területére evakuálta.

D. A Herzog gyűjtemény sorsa a háborút követően

63. Az életét féltő, vagyonától és megélhetésétől megfosztott Herzog család arra kényszerült, hogy vagy elmenekül Magyarországról, vagy szembenéz a kiirtással. Erzsébet Weiss de Csepel (Herzogné) és gyermekei 1944. májusában a Herzog és a Weiss de Csepel család más tagjaival együtt elhagyta Magyarországot. Erzsébetnek és gyermekeinek 1944. júniusában sikerült eljutni Portugáliába, majd 1946-ban végül az Egyesült Államokba, ahol később újra találkoztak a család fejével, Alfonz Wiess de Csepellel, akit a Harmadik Birodalom egy ideig túszként tartott fogságban. Erzsébet 1952. június 23-án amerikai állampolgár lett.

64. Az elhunyt Herzog András családja, így Julia Alice Herzog és Maria Angela Herzog Felperesek Argentínába menekültek, majd Olaszországban telepedtek le véglegesen. Herzog István családjának egyes tagjai Magyarországon maradtak, míg mások elmenekültek és Svájcban telepedtek le.

65. A Herzog családnak azok a tagjai, akik a II. világháború után azonnal visszatértek Magyarországra, lerombolva és kifosztva találták otthonaikat. Legtöbben csak rövid ideig maradtak Magyarországon, újra külföldre mentek, hogy új életet kezdjenek.

66. Ismereteink és meggyőződésünk alapján Németország 1945 májusi legyőzését követően a Herzog gyűjtemény egyes darabjait a Vörös Hadsereg Németország területén elrabolta és Oroszországba szállította, ahol eltűntek több vagonnyi Magyarország megsemmisített zsidó lakosságától eltulajdonított értéktárgyakkal együtt.

67. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Herzog gyűjteménybe tartozó egyéb alkotásokat a nyugati szövetséges erők találták meg a háború után, és vonattal visszaszállították Magyarországra az 1940-es évek végén. Magyarország szerepe ezen műalkotások tekintetében mindössze az ideiglenes megőrzésre vagy vagyonkezelésre korlátozódott. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a magyar kormány sok műalkotást bízott a Szépművészeti Múzeumra megőrzés céljából.

68. Ismereteink és meggyőződésünk alapján a Herzog gyűjteménybe tartozó további művek a háború ideje alatt Magyarországon, ezen belül pedig a Múzeumok őrzésében maradtak.

69. A Magyarország és a Szövetségesek közötti 1947-es békeszerződés megerősítette, hogy Magyarország kizárólag a zsákmányolt vagy örökösök nélkül maradt vagyonok megőrzésére vagy gondozására jogosult, és semmilyen körülmények között nem lehet Magyarországé az adott vagyonokra vonatkozó bármilyen jog, tulajdonjog, vagy érdekelttség.

70. Míg a magyar kormány úgy mutatta, mintha közvetlenül a II. világháborút követően visszaadni szándékozna a Herzog gyűjtemény egyes darabjait a Herzog örökösök képviselőinek, az ilyen „visszaadások” nagyjából csak papíron történtek meg vagy rövidéletűek voltak, és a Herzog gyűjtemény nagy része a Magyarország, a Múzeumok és az Egyetem birtokában maradtak.

71. Bár Magyarország, a Múzeumok és az Egyetem elismerték a Herzog örökösöknek a Herzog gyűjteményre szóló tulajdonosi jogait, lényegében kerülték a háborút követő években, hogy a Herzog gyűjtemény nagy részét fizikailag átadják, így például igyekeztek jelentős díjakat kicsikarni arra, hogy fedezzék a háború alatt szétszóródott műalkotásoknak az adott országokból történő visszaszerzésének költségeit, és megtagadták, hogy exportengedélyt adjanak a külföldön, így az Egyesült Államokban élő Herzog örökösöknek.

72. Míg a Herzog gyűjtemény egyes darabjait fizikailag visszaszolgáltatták a Herzog örökösök képviselőinek, a magyar kormányzati tisztviselők ismételten zaklatták és megfenyegették az említett képviselőket, így például hamis csempészési vádakkal illették őket, amíg bele nem egyeztek, hogy a műalkotásokat megőrzésre „visszaszolgáltassák” a Múzeumoknak vagy az Egyetemnek.

73. Végül a Herzog örökösöknek nem volt más választásuk, mint hogy beleegyezzenek, hogy a Herzog gyűjtemény legtöbb darabja maradjon a Múzeumok vagy az Egyetem, különösképpen a Szépművészeti Múzeum mint őrző tényleges birtokában, hogy Magyarországon lehessen tartani és kiállítani azokat, ahogyan ezt a Múzeumok és a magyar kormány oly kétségbeesetten szerette volna. A Szépművészeti Múzeum 1948-ban kiállította a Herzog gyűjtemény egyes darabjait és olyan címkékkel látta el azokat, amelyek kifejezetten elismerték, hogy ezek „letétben” vannak.

74. Az Egyesült Államokkal kötött 1973-as szerződés tárgyalása közben a magyar képviselő kifejezetten megerősítette, hogy Magyarország soha nem államosította a műkincseket (így ezen belül a Herzog gyűjteményt).

E. A Herzog örökösök követelése a Herzog gyűjtemény birtokba vételére, és elutasítás az Alperesek részéről

75. A 40-es évek végétől kezdve, amíg a keleti blokk országait, így Magyarországot 1989 őszén elérte a reformhullám, ami az említett országokban a kommunizmus összeomlását jelentette, csekély tájékoztatást lehetett kapni a Herzog

gyűjtemény és a II. világháború alatt zsákmányolt, majd a Múzeumoknál és az Egyetemenél letétbe helyezett más vagyontárgyak állapotáról. Ebből az okból kifolyólag, valamint azért, mert a család a népiirtás elől menekülve elhagyta Magyarországot, a Herzog örökösök nem tudtak róla, hogy mi történt a vagyonukkal.

76. Még ha a Herzog örökösök a kommunista korszakban tájékozódhattak is volna arról, hogy mi lett vagyonuk sorsa, azok az Egyesült Államokban vagy máshol élő holokauszt-túlélők, akik követelést akartak benyújtani Magyarországon a magyarországi örököknél lévő vagyontárgyak visszaszerzése céljából, nem várhattak igazságos bírósági tárgyalást egy olyan diktatúrától, amelynek nem volt független bírósága, és amely csak rendkívül korlátozott személyi tulajdonjogokat ismert el.

77. Amikor Magyarország 1989-ben nyitott a Nyugat felé, a Herzog örökösök érdeklődni kezdtek, és megtudták, hogy a Herzog gyűjtemény sok darabja nyíltan kiállításra került, a Magyar Nemzeti Galéria és a Szépművészeti Múzeum falain függnék. A festmények alatti névtáblákon az alábbi azonosítás szerepelt: „A Herzog gyűjteményből.”

78. Az akkor 89 éves Erzsébet Weiss de Csepel megpróbált tárgyalásokba bocsátkozni a magyar kormánnyal, hogy visszaszerezze a tulajdonát képező műalkotásokat. 1992-ben bekövetkezett haláláig mindössze hat festményt és egy faszobrot kapott vissza - mindegyik olyan műalkotás volt, amely kevésbé ismert művészeknek volt tulajdonítható. Az azonosítható remekművek a Szépművészeti Múzeumban és a Magyar Nemzeti Galériában maradtak.

79. Martha Nierenberg, Erzsébet Weiss de Csepel lánya tovább folytatta édesanyja erőfeszítéseit, hogy visszaszerezze a Herzog gyűjtemény egy részét, végül pedig jogi eljárást indított Magyarországon a Herzog gyűjteményből neki járó hányad visszaszerzéséért. Ebben az eljárásban más Herzog örökösök is résztvettek. A budapesti Fővárosi Bíróság először elismerte és elfogadta a szóban forgó festményekhez a Herzog örökösök tulajdonosi jogát, de 2008 januárjában, a nemzetközileg elismert normáknak és

a nemzetközi törvényeknek nem megfelelően lefolytatott bírósági tárgyalások eredményeképpen, egy fellebbviteli bíróság törölte az elsőfokú bíróságnak a visszaadást elrendelő döntését, és elutasította a követelést.

80. A Magyar Köztársaság végső képviselő magatartással, miközben elutasította a Herzog örökösök felé a visszaadást, továbbra is intenzíven érvényesíteni kívánta a náci által zsákmányolt, illetve a szovjetek által „felszabadított” műalkotásokra szóló követeléseit.

81. Magyarország 1992-ben megalapította a kulturális javak visszaszármaztatásával foglalkozó állami bizottságot azzal a küldetéssel, hogy visszaszerezze a korábbi Szovjetunióba zsákmányolás útján került műtárgyakat. A bizottság szponzorálta a kutatást és a *Sacco Di Budapest* című könyv 1998-as kiadását, amely részletesen felsorolja azokat a kulturális értékeket, amelyekről úgy gondolták, hogy a II. világháborúban kerültek ki Magyarországról. Ez a könyv a Herzog gyűjteményből is tartalmaz műalkotásokat.

82. A magyar kormány 1998-ban beperelte a Kanadában lévő Montreáli Szépművészeti Múzeumot, majd 1999-ben visszakapta Giorgio Vasari *A kánai mennyező* című festményét, amelyet a holokauszt idején zsákmányoltak Magyarországról, és amely a XIX. század óta az Alperes Szépművészeti Múzeum gyűjteményének a részét képezte.

83. Az 1998-ban a Holokauszt éra vagyontárgyairól tartott washingtoni konferencián, ahol negyvennégy nemzet először találkozott azzal a céllal, hogy megvitassa a náci által zsákmányolt műalkotások folytatólagos és problémás örökségét, a magyar delegáció elismerte, hogy Magyarország „Németország szövetségeseként vett részt a II. világháborúban”, és 1944 márciusa és 1945 áprilisa között „fokozódott a zsidóüldözés, és elkobozták a zsidó vagyontárgyakat”. (Holokauszt éra vagyontárgyairól tartott washingtoni konferencia) (1998. november 30-december 3) 271. eljárás (A magyarországi delegáció nyilatkozata) (J.D. Bindenagel szerk., USA kormány 1999). A

magyar delegáció a továbbiakban kijelentette:

A magyar kormány teljes egészében elkötelezte magát a holokauszt áldozatainak a kártalanítása és kulturális vagyonuk visszaszolgáltatása mellett. Ennek az összetett feladatnak az elvégzésére -- amely magában foglal tudományos kutatásokat, politikai döntéshozatalt, törvényjavaslat kidolgozást és tárgyalásokat... [továbbá] a holokauszt túlélőivel való kapcsolattartást stb. -- kormánybiztost fognak kinevezni.

84. A washingtoni konferencia óta eltelt tizenkét évben azonban Magyarország soha nem nevezett ki erre a célra kormánybiztost, és semmilyen intézkedést nem hozott azért, hogy visszaszolgáltassa a Múzeumi birtokában törvénytelenül maradt kulturális vagyontárgyakat, így a Herzog gyűjteményt.

VI. A JELEN ELJÁRÁS MEGFELELŐ IDŐBEN INDUL

85. A Herzog gyűjtemény zsákmányul ejtése népiirtásnak és a nemzetközi jog egyéb megsértésének számít, amelyre semmilyen jogi elévülési időszak nem vonatkozik.

86. A háborús, és az emberiség elleni bűntettek elévülésének kizárásáról szóló egyezmény, amelyet Magyarország aláírt, is megerősíti, hogy a Felperes követelése nem évülnek el, 754 U.N.T.S. 73 (1968. november 26.). Magyarország az egyezmény aláírásával önkéntesen és szándékosan lemondott arról, hogy a Herzog gyűjteménnyel kapcsolatosan jogi elévülésre hivatkozzon, és egyébként is kizárt, hogy jogi elévüléssel védekezzen a magyar vagy bármilyen más jog alapján.

87. Magyarország, a Múzeumok és az Egyetem soha nem szerzett tulajdonosi jogokat a Herzog gyűjteményre, beleértve annak a II. világháború után külföldről hazakerült hányadát is. Ehelyett a Herzog gyűjtemény további birtoklása a Múzeumok és az Egyetem részéről ideiglenes őrzést jelentett, amelyre a jogi elévülés nem érvényes.

88. Az Alperesek tudván ugyan, hogy magatartásukkal megsértették a nemzetközi jogszabályokat, és tudván, hogy nem rendelkeztek, illetve nem rendelkezhetek jogos tulajdonjoggal a zsákmányolt Herzog gyűjteményre nézve, ehelyett

mindössze letéteményesként őrizték a vagyontárgyakat, a II. világháború vége óta semmilyen elfogadható kísérletet nem tettek arra, hogy visszaszolgáltassák a Herzog gyűjteményt. Ehelyett az Alperesek elbújták a „vasfüggöny” mögé, kihasználták azt, hogy a Herzog örökösök nem voltak képesek vagyonuk visszaszolgáltatását követelni, és hasznot húztak abból, hogy a Herzog gyűjtemény illetéktelenül a birtokukban volt. Az Alperesek tudatos magatartása kizárja annak a lehetőségét, hogy bármikor elévülésre hivatkozzanak ezen követelésekkel szemben.

89. Ezen túlmenően semmilyen jogi elévülés nem kezdődött el az itt rögzített per megindítása kapcsán, mert az Alperesek törvénysértő viselkedése továbbra is fennáll; az Alperesek semmilyen kísérletet nem tettek a Herzog gyűjtemény visszaszolgáltatására, illetéktelen szerzett hasznuk visszaadására vagy arra, hogy valamilyen más módon kártalanítsák a Herzog örökösöket. Az Alperesek továbbra is lekaszálták a profitot törvénytelen magatartásuk eredményeképpen, és ennél fogva nem hivatkozhatnak elévülésre ezen követelésekkel szemben.

90. Addig, ameddig bármilyen jogi elévülési időszak kiterjedhet a Felperesek követeléseire, ez a per az említett jogi elévülés időhatárain belül indul, illetve bármilyen ilyen elévülési határidő ugyanilyen mértékig méltányosan nyugodott.

91. A Felperesek követeléseire vonatkozó elévülési határidő a II. világháború alatt nyugodott.

92. A Felperesek követeléseire vonatkozó elévülési határidő ugyanilyen mértékben nyugodott a II. világháborút követően, mivel az Alperesek törvénysértő magatartása és a Felperesek szándékán kívül álló rendkívüli körülmények megakadályozták a Felpereseket abban, hogy időben benyújtsák követelésüket.

93. A kommunista korszakban a Herzog örökösöknek nem volt hozzáférése a nyilvántartásokhoz és azokhoz az információkhoz, amelyek lehetővé tették volna számukra, hogy megismerjék a Herzog gyűjtemény sorsát. Még ha a Herzog örökösök hozzá is tudtak volna jutni ilyen információkhoz, nem tudtak volna keresetet benyújtani a

magyarországi Alperesek ellen, mivel nem volt független bíróság, Magyarország nem ismerte el a személyi tulajdonjogokat, és mivel a Herzog örökösök féltek attól, hogy a Magyarországon maradt családtagjaik megtorlásban részesülnek.

94. A Herzog örökösök a kommunizmus 1989-es összeomlását követően haladéktalanul tárgyalásokat kezdtek a magyar kormánnyal a Herzog gyűjtemény részeinek a visszaszolgáltatása érdekében, majd egy ezzel kapcsolatos pert indítottak Magyarországon. Magyarország évekig határozottan félrevezette a Herzog örökösöket, hogy azt higgyék, elfogadta a Herzog gyűjteményre vonatkozó tulajdonosi jogait, komoly megfontolás alá vetette a kárigényüket, illetve többször is arról tájékoztatta őket, hogy számukra előnyös döntés fog születni, amikor az örökösök majd eldönthetik, hogy szükség lesz-e további jogi eljárásra. Ennek tudatában a Herzog örökösök nem indítottak pert az Egyesült Államokban a Herzog gyűjtemény birtoklásának helyreállításáért. Magyarország mindössze 2008 januárjában adta ki végső döntését, miszerint nem ismeri el azon kötelezettségét, hogy visszaszolgáltassa a Herzog örökösöknek a Herzog gyűjteményt. A magyar bíróság 2008-as döntése világossá tette, hogy hiábavaló lenne a Herzog örökösök minden további követelése a Herzog gyűjtemény bármely részének visszaszolgáltatása érdekében.

95. A magyar elévülési jogszabályok nem akadályozzák a Felperes kárigényeinek érvényesítését.

VII. KERESETI KÉRELMEK

ELSŐ JOGORVOSLATI KERESETI KÉRELEM

(LETÉT)

96. A Felperesek az 1-95. bekezdésekre úgy hivatkoznak, mintha itt teljes egészében részletezve lennének.

97. Amikor Magyarország, a Múzeumok és az Egyetem elfogadták a Herzog gyűjtemény birtokba vételét, ezt kifejezetten annak ismeretében tették, hogy a Herzog gyűjtemény a Herzog örökösöké.

98. Az Alperesek a vonatkozó törvények és háború utáni szerződések értelmében mindig csak őrzési jogosultsággal rendelkeztek a Herzog gyűjtemény felett, hiszen ezek a törvények és szerződések előírták, hogy Magyarország a jogos tulajdonosok javára őrizze meg ezt a vagyont.

99. Magyarország névlegesen „visszaszolgáltatta” a Herzog örökösöknek és képviselőiknek a Herzog gyűjtemény II. világháború alatt zsákmányolt részeit. A Herzog örökösöknek és képviselőiknek azonban nem volt más választása, mint hogy újra birtokba adják a vagyontárgyakat vagy hozzájáruljanak ahhoz, hogy az Alperesek továbbra is birtokukban tartsák a Herzog gyűjtemény már birtokukban lévő tárgyait.

100. Az, hogy a II. világháborút követően az Alperesek birtokolták vagy újból birtokba vették a Herzog gyűjtemény egy részét, ez kifejezett vagy hallgatólagosan a tényeken alapuló letéti szerződést jelentett a Felperesek javára.

101. A letéti szerződés értelmében, a Herzog örökösök felé, Magyarországot, a Múzeumokat és az Egyetemet terhelte az őrzési kötelezettség, hogy megvédjék a tulajdont és visszaszolgáltassák nekik.. Az Alperesek mindenkor tisztában voltak vele, hogy a Herzog gyűjtemény a Felperesek tulajdonában maradt és hogy a Felperesek megőrizték jogukat annak visszakövetelésére.

102. Az Alperesek olyan jelentős pénzügyi hasznot húztak a Herzog gyűjtemény birtoklásából, amely messze meghaladta a Herzog gyűjtemény tárolása során felmerült bármilyen költségüket.

103. A Felperesek jelenleg tulajdonosai a Herzog gyűjteménynek és jogosultak a vagyontárgyaik birtokbavételére.

104. A Felperesek követelték a Herzog gyűjtemény részeinek visszaszolgáltatását, az Alperesek pedig megszegték köteleességüket, amikor 2008-ban elutasították ezt a követelést. Minden további követelés hiábavaló lenne.

105. A Felpereseket kár érte amiatt, hogy az Alperesek megszegték a letétellel kapcsolatos kötelezettségeiket, és elutasították, hogy visszaszolgáltassák a Felperesek

vagyonát, és jogosultak a visszaszolgáltatásra, vagy a Herzog gyűjteményen belüli részesedésük kifizetésére, mely részesedést 100 millió dollárt meghaladó összegre értékelik és ez a tárgyaláson bizonyítás tárgya lesz.

MÁSODIK JOGORVOSLATI KERESÉTI KÉRELEM

(ELTULAJDONÍTÁS)

106. A Felperesek az 1-105. bekezdésekre úgy hivatkoznak, mintha itt teljes egészében részletezve lennének.

107. Az Alperesek azáltal, hogy 2008-ban, a felek közötti letéti szerződés ellenére megtagadták a Herzog gyűjtemény visszaszolgáltatását a Herzog örökösöknek, eltulajdonították a Herzog gyűjteményt.

108. Addig, ameddig az Alperesek feltételezhetően eltulajdonították vagy más módon tudatosan olyan tulajdonosi jogokat gyakoroltak a Herzog gyűjtemény felett, mely jogok a 2008. előtti letét feltételeivel ellentétben álltak, az Alperesek tisztességtelenül eltitkolták az ilyen eltulajdonítást a Felperesek elől.

109. A Felperesek vagy elődeik soha nem egyeztek bele, hogy az Alperesek tulajdonosi jogokat gyakoroljanak a Herzog gyűjtemény felett.

110. A Felperesek kárt szenvedtek vagyonuk eltulajdonítása miatt, és visszaszolgáltatásra vagy a Herzog gyűjteményen belüli részesedésük kifizetésére jogosultak, mely részesedést 100 millió dollárt meghaladó összegre értékelik, és ez a tárgyaláson bizonyítás tárgya lesz.

HARMADIK JOGORVOSLATI KERESÉTI KÉRELEM

(FELELŐS ŐRZÉS)

111. A Felperesek az 1-110. bekezdésekre úgy hivatkoznak, mintha itt teljes egészében részletezve lennének.

112. Az Alperesek jogtalanul szerezték meg a Herzog gyűjteményt a

nemzetközi jogszabályok megsértése, fizikai erőszak és csalás útján. Az Alperesek továbbra is törvénytelenül tartják maguknál a Herzog gyűjteményt annak ellenére, hogy a Herzog örökösök annak visszaszolgáltatását követelik.

113. Ennek eredményeképpen a Herzog örökösök jogosultak a felelős őrzés megállapítására a Herzog gyűjtemény részét képező azon műalkotásokra, amelyek jelenleg az Alperesek birtokában vannak, arra kötelezve az Alpereseket, hogy a műalkotásokat szolgáltatassák vissza vagy fizessenek kártalanítást a műalkotásokon való részesedésükre, mely részesedést 100 millió dollárt meghaladó összegre értékelik, és ez a tárgyaláson bizonyítás tárgya lesz. Ezen túlmenően a Herzog örökösök jogosultak arra, hogy a felelős őrzés tárgyát képező műalkotásokkal elszámoltassanak.

NEGYEDIK JOGORVOSLATI KERESETI KÉRELEM

(ELSZÁMOLÁS)

114. A Felperesek az 1-113. bekezdésekre úgy hivatkoznak, mintha itt teljes egészében részletezve lennének.

115. Az Alperesek soha nem számoltak el a Herzog gyűjtemény azon darabjaival, amelyek az elmúlt hatvan évben a birtokukban kerültek.

116. A felek között a letét eredményeképpen az Alpereseknek letéteményesi kötelességük volt, hogy a Herzog örökösök felszólítása nyomán visszaszolgáltatassák a Herzog gyűjteményt. Az Alperesek ennek a kötelességüknek nem tettek eleget.

117. Kizárólag az Alperesek tudják, hogy hol vannak a Herzog gyűjteménynek mindazon darabjai, amelyek jelenleg az ő birtokukban, őrzésükben vagy ellenőrzésük alatt vannak.

118. A Felperesek nem rendelkeznek megfelelő jogorvoslattal.

119. A Herzog örökösöknek jogukban áll számba venni a Herzog gyűjteménynek mindazon darabjait, amelyek jelenleg az Alperesek birtokában, őrzésében vagy ellenőrzése alatt vannak, vagy amelyek esetleg később kerülnek az Alperesek

birtokába, őrzésébe vagy ellenőrzése alá, továbbá az Alperesekhez ezekből befolyt minden összeget.

ÖTÖDIK JOGORVOSLATI KERESETI KÉRELEM

(MEGÁLLAPÍTÁSI KERESETI KÉRELEM)

120. A Felperesek az 1-119. bekezdésekre úgy hivatkoznak, mintha itt teljes egészében részletezve lennének.

121. A Felperesek és az Alperesek között egy tényleges ügy vagy vita merült fel a Herzog gyűjtemény tulajdonosi és birtoklási jogát illetően.

122. Az Alperesek jogtalanul tartották maguknál a Herzog gyűjteményt és elutasították a visszaadását a Herzog örökösöknek.

123. Az Alperesek azt állítják, hogy nem kell visszaadniuk a Herzog örökösöknek a Herzog gyűjteményt, mert az államosítás, elbirtoklás, elévülés vagy megegyezés útján törvényes tulajdonjogot szereztek a Herzog gyűjteményre. A Felperesek azt állítják, hogy az Alperesek soha nem szereztek megfelelő jogcímet a Herzog gyűjtemény egyetlen részére sem, mivel a műalkotások eredeti elkobzása sértette a nemzetközi jogot és a Felperesek és az Alperesek közötti ezt követő kapcsolat letét volt. A Felperesek azt állítják továbbá, hogy az Alperesek által hivatkozott törvények vagy megállapodások közül egyik sem adott számukra érvényes jogcímet a Herzog gyűjteményre. Ily módon a jelen ügy tárgyát képező kérdések megértek a megállapításra irányuló kereseti kérelemre.

124. Az Felperesek jogosultak olyan megállapítási ítéletre, amely megállapítja és kimondja, hogy a Felperesek a Herzog gyűjtemény tulajdonosai, s az Alpereseket pedig arra utasítja, hogy szolgáltatassanak vissza minden olyan műtárgyat a Herzog gyűjteményből, amely jelenleg a birtokukban van vagy a későbbiekben kerül majd a birtokukba, vagy fizessenek kártalanítást a Herzog örökösöknek a műtárgyakban való érdekeltségük után, mely érdekeltséget 100 millió dollárt meghaladó összegre értékeli és ez a tárgyaláson bizonyítás tárgya lesz.

HATODIK JOGORVOSLATI KERESÉTI KÉRELEM

(VISSZASZOLGÁLTATÁS JOGALAP NÉLKÜLI GAZDAGODÁS ALAPJÁN)

125. A Felperesek az 1-124. bekezdésekre úgy hivatkoznak, mintha itt teljes egészében részletezve lennének.

126. Az Alperesek a fent leírtak szerint jogtalanul és törvénybe ütközően gazdagodtak a Herzog örökösök kárára. Az Alperesek a nemzetközi jogszabályok megsértése, fizikai erőszak és csalás útján szerezték meg a Herzog gyűjteményt, és törvénytelenül tartották vissza a műalkotásokat a Herzog örökösöktől.

127. A Felperesek nem rendelkeznek megfelelő jogorvoslattal.

128. Az Alperesek jogtalan gazdagodásának eredményeképpen a Felperesek kártalanításra jogosultak a Herzog gyűjteményen belüli érdekeltségük után, mely érdekeltséget 100 millió dollárt meghaladó összegre értékelik és ez a tárgyaláson bizonyítás tárgya lesz.

V. JOGORVOSLATI KÉRELEM

ENNÉLFOGVA a Felperesek az alábbi ítélet meghozatalát kérik:

A. Az első jogorvoslati kereseti kérelem kapcsán: olyan ítéletet kérnek, amely utasítja az Alpereseket, hogy szolgáltatassák vissza a Felpereseknek a Herzog gyűjtemény azon darabjait, amelyek jelenleg az Alperesek birtokában vannak, őrzésében vagy ellenőrzése alatt állnak vagy a későbbiekben kerülnek majd oda, vagy fizessenek kártalanítást ezen vagyontárgyakért a tárgyaláson bizonyításra váró, de becslések szerint 100 millió dollárt meghaladó összegben;

B. A második jogorvoslati kereseti kérelem kapcsán: olyan ítéletet kérnek, amely utasítja az Alpereseket, hogy szolgáltatassák vissza a Felpereseknek a Herzog gyűjtemény azon darabjait, amelyek jelenleg az Alperesek birtokában vannak, őrzésében vagy ellenőrzése alatt állnak vagy a későbbiekben kerülnek majd oda, vagy fizessenek kártalanítást ezen vagyontárgyakért a tárgyaláson bizonyításra váró, de becslések szerint

100 millió dollárt meghaladó összegben;

C. A harmadik jogorvoslati kereseti kérelem kapcsán: olyan ítéletet kérnek, amely kimondja, hogy az Alperesek, a Felperesek részére és javára, felelős őrzőként tartják maguknál a Herzog gyűjtemény azon darabjait, amelyek jelenleg az Alperesek birtokában vannak, őrzésében vagy ellenőrzése alatt állnak vagy a későbbiekben kerülnek majd oda, és utasítja az Alpereseket, hogy számoljanak el a Felperesek felé a birtokukban lévő ezen műtárgyakkal, és helyezték ezen vagyontárgyakat a Felperesek birtokába vagy fizessenek kártalanítást ezekért a vagyontárgyakért a tárgyaláson bizonyításra váró, de becslések szerint 100 millió dollárt meghaladó összegben;

D. A negyedik jogorvoslati kereseti kérelem kapcsán: olyan ítéletet kérnek, amely utasítja az Alpereseket, hogy számoljanak el a Felperesek felé a Herzog gyűjtemény azon darabjaival, amelyek jelenleg az Alperesek birtokában vannak, őrzésében vagy ellenőrzése alatt állnak vagy a későbbiekben kerülnek majd oda, illetve az Alperesek által ezen műtárgyak segítségével megszerzett pénzbevételekkel, és adják át a Felpereseknek ezen műtárgyakat vagy fizessenek kártalanítást ezekért a vagyontárgyakért a tárgyaláson bizonyításra váró, de becslések szerint 100 millió dollárt meghaladó összegben;

E. Az ötödik jogorvoslati kereseti kérelem kapcsán: olyan ítéletet kérnek, amely kimondja, hogy a Felperesek a Herzog gyűjtemény azon darabjainak tulajdonosai, amelyek jelenleg az Alperesek birtokában vannak, illetve az őrzésében vagy ellenőrzése alatt állnak vagy később kerülnek majd oda, és utasítja az Alpereseket, hogy adják át a Felpereseknek ezen műtárgyakat vagy fizessenek kártalanítást ezekért a vagyontárgyakért a tárgyaláson bizonyításra váró, de becslések szerint 100 millió dollárt meghaladó összegben;

E. A hatodik jogorvoslati kereseti kérelem kapcsán: olyan ítéletet kérnek, amely utasítja az Alpereseket, hogy juttassák vissza a Felpereseknek a Herzog gyűjtemény azon darabjait, amelyek jelenleg az Alperesek birtokában vannak, őrzésében

vagy ellenőrzése alatt állnak vagy a későbbiekben kerülnek majd oda, vagy fizessenek kártalanítást ezekért a vagyontárgyakért a tárgyaláson bizonyításra váró, de becslések szerint 100 millió dollárt meghaladó összegben;

F. Olyan ítéletet kérnek, amely utasítja az Alpereseket, hogy adják vissza mindazon nyereséget, amelyhez a Herzog gyűjtemény törvénytelen birtoklásával jutottak;

G. Minden ítélet előtti és utáni juttatáshoz kapcsolódóan kamatot kérnek; illetve

H. Olyan ítéletet és további más kártalanítást kérnek a Felperesek javára, amelyet a Bíróság igazságosnak és megfelelőnek ítél.

Tisztelettel benyújtotta:

(olvashatatlan aláírás)

Michael D. Hays (D.C. törvénytörvényes száma: 932418)

Daniel D. Prichard (D.C. törvénytörvényes száma: 476449)

DOW LOHNES PLLC

1200 New Hampshire Avenue, N.W.

Suite 800

Washington, D.C. 20036

Tel.: (202) 776-2000

Fax: (202) 776-2222

mhays@dowlohn.com

dprichard@dowlohn.com

A Felperesek ügyvédei

Az ügyvédi testületből:

Michael S. Shuster

Sheron Korpus

Alycia Regan Benenati

Dorit Ungar

KASOWITZ BENSON TORRES &

FRIEDMAN LLP

1633 Broadway

New York, New York 10019

Tel.: (212) 506-1700

Fax: (212) 506-1800
mshuster@kasowitz.com
skorpus@kasowitz.com
abenenati@kasowitz.com
dungar@kasowitz.com

Kelt: 2010. július 27.